

Mestna občina Celje
Komisija Mladi za Celje

UČITELJ, POMAGAJ MI, DA NAREDIM SAM

RAZISKOVALNA NALOGA



AVTORICA

Taša Blatnik

MENTORICA

Špela Malgaj

Celje, marec 2018

Osnovna šola Frana Kranjca Celje
Hrašovčeva 1
3000 Celje



UČITELJ, POMAGAJ MI, DA NAREDIM SAM

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorica:

Taša Blatnik



Mentorica:

Špela Malgaj

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2018

KAZALO

1	Uvod	1
1.1	Raziskovalni problem	1
1.2	Hipoteze	2
1.3	Izbor in predstavitev raziskovalnih metod	2
2	Maria Montessori.....	3
3	Montessori pedagogika	4
3.1	Začetek Montessori pedagogike.....	5
3.2	Cilji vzgoje in izobraževanja	5
3.3	Okolje.....	6
4	Metoda učenja v montessori osnovni šoli.....	7
4.1	Polarizacijska pozornost.....	7
4.2	Materiali in pripomočki za učenje v montessori šoli.....	8
4.3	Vloga učitelja v montessori šoli	10
5	Metode učenja v javni osnovni šoli	11
5.1	Učna priprava.....	11
5.2	Materiali in pripomočki za učenje v javni osnovni šoli	12
5.3	Vloga učitelja v javni osnovni šoli.....	12
6	Pouk matematike in slovenščine v prvi triadi (1.–3. razred)	12
6.1	Matematika v montessori šoli.....	12
6.1.1	Pripomočki za pouk matematike v montessori šoli	13
6.2	Matematika v javni osnovni šoli.....	14
6.2.1	Pripomočki za pouk matematike v javni osnovni šoli	14
6.3	Slovenščina v montessori šoli.....	15
6.3.1	Pripomočki za pouk slovenščine v montessori šoli	15
6.3.2	Cilji pouka slovenščine v montessori šoli	16
6.4	Slovenščina v javnih osnovnih šolah	17
6.4.1	Pripomočki za pouk slovenščine v javnih osnovnih šolah	17
6.5	Primerjava učenja in spoznavanja črk v osnovni šoli	17
6.5.1	Spoznavanje in učenje črk v javni osnovni šoli	17
6.5.2	Spoznavanje in učenje črk v montessori šoli	19
7	Učni načrt	20
7.1	Učni načrt v montessori šoli.....	20

7.2 Učni načrt v javni osnovni šoli.....	20
8 Razlika med javno osnovno in montessori osnovno šolo.....	20
8.1 Kaj bi lahko iz montessori šole uporabili v javni osnovni šoli	21
8.2 Montessori šole v Sloveniji	22
9 Sklep.....	22
9.1 Potrditev oziroma ovržba hipotez	22
9.2 Zaključek	23
10 Literatura	24
10.1 Knjižni viri.....	24
10.2 Spletni viri.....	24

KAZALO SLIK

Slika : senzorični znanstveno-razvojni material za tip.....	8
Slika 2: senzorični znanstveno-razvojni material za okus.....	8
Slika 3: senzorični znanstveno-razvojni material za zvok.....	9
Slika 4: lesena geometrijska telesa	9
Slika 5: lesena tehtnica	9
Slika 6: premična abeceda	9
Slika 7: lonček za opazovanje žuželk	10
Slika 8: matematični material.....	13
Slika 9: številke iz brusnega papirja	13
Slika 10: barvni biseri	13
Slika 11: zlati biseri	13
Slika 12: leseni didaktični pripomočki za učenje branja in pisanja.....	15
Slika 13: peščene črke	15

Slika 14: premična abeceda.....	15
Slika 15: stavek, ki ga učiteljica govori učencem.....	18
Slika 16: delovni listi za vajo črke R.....	18
Slika 17: primerjava nepravilno in pravilno napisane črke R	18
Slika 18: podlaga, na katero učenci vadijo zapis črke	18
Slika 19: stavek, ki so ga učenci napisali skupaj z učiteljico.....	19
Slika 20: otrok, ki v pesek piše črke.....	20

POVZETEK

Avtorica sem v raziskovalni nalogi *Učitelj, pomagaj mi, da naredim sam* primerjala pedagoški pristop poučevanja matematike in slovenščine v prvi triadi javne osnovne šole in montessori osnovne šole, torej v Sloveniji zasebne osnovne šole, ki sledi pedagoškim pristopom, katerih začetnica je italijanska pedagoginja Maria Montessori. Z rastočo priljubljenostjo alternativnih pedagoških pristopov sem primerjala, kaj počno v montessori osnovni šoli drugače, da so osnovnošolci na teh šolah uspešnejši, se hitreje in bolj učinkovito učijo osnovnih šolskih veščin (pisanje, branje ter štetje in računanje), njihovi starši pa bolj zadovoljni z učnim procesom. Primerjala sem učni načrt, okolje in učne pripomočke ter vloge učitelja in njegovih pedagoških pristopov, pa tudi vpletenosti učencev v sam učni proces. Z deskriptivno metodo sem opisala splošne značilnosti naštetega za javno in montessori osnovno šolo ter njune značilnosti primerjala s komparativno metodo. Z opazovalno metodo sem sodelovala pri učni uri slovenščine v prvem razredu in jo primerjala s spletnim prikazom podobne učne ure na montessori osnovni šoli.

Ključne besede: osnovna šola, pedagogika montessori, učenje

1 UVOD

Izobrazba je za ljudi pomembna, da lahko z njo pridobimo veščine in delovne navade za nadaljnje življenje. Za otroka je po našem mnenju najbolj pomembna osnovna šola, to je prva šola, ki jo otrok obiše in jo tudi najdlje obiskuje, saj osnovna šola v slovenskem prostoru traja devet let. V tem času otrok pridobi osnovno znanje, ki ga bo uporabil v nadaljnjem izobraževanju.

V Sloveniji je največ javnih osnovnih šol, ki so tudi najbolj obiskane. Imajo večinoma enak učni načrt in pristop; vsi učenci se v nekem času enako dolgo učijo določeno snov, ki je predpisana z učnim načrtom. Učiteljeva vloga je, da uči ter vodi pouk in opozarja na napake.

Vse več ljudi – staršev, učencev in zaposlenih v vzgoji in izobraževanju – pa z javnimi osnovnimi šolami ni zadovoljnih, saj menijo, da so učenci preobremenjeni, učni načrt pa preobsežen in preveč podroben.

Na podlagi tega se je v Sloveniji začelo odpirati vedno več zasebnih šol, kot so na primer montessori in waldorfske šole. Te šole imajo drugačne učne metode, njihov učni načrt pa se z vsebino in pedagoškimi pristopi v največji možni meri prilagaja posameznikom v razredu.

V raziskovalni nalogi bomo spoznali pedagoški pristop in osnovno šolo montessori, ki velja za učencem prijaznejšo šolo, učitelj pa sploh nima klasične vloge predavatelja, temveč nastopa v vlogi opazovalca in pomočnika. Učiteljeva naloga v montessori šoli je, da pomaga, vendar ne izvaja frontalnega pouka. Prav tako ne popravlja napak, saj so šolski pripomočki v montessori šoli zasnovani tako, da ima učenec sam možnost kontrole napak. Učenec se posamezno snov nauči, ko je pripravljen, in ko ga ta snov zanima. Posledica tega učnega pristopa je, da ima otrok večje veselje do učenja. Vse več ljudi se zanima za montessori in podobne šole prav zaradi njihovih alternativnih učnih pristopov, s katerimi naj bi bil otrok uspešnejši.

1.1 RAZISKOVALNI PROBLEM

Namen raziskovalne naloge je izpostaviti problematiko zastarelega načina podajanja učne snovi: učitelj frontalno razlaga snov, učenci pa si jo zapisujejo in se jo krajši čas učijo v šoli in utrjujejo doma. S primerjavo pedagoških pristopov in prikazom različnih učnih pripomočkov

v montessori osnovni šoli želimo pokazati in predlagati, da bi tudi v slovenskih javnih osnovnih šolah sprejeli podobne metode alternativnih pedagoških pristopov za učinkovitejše učenje in s tem posledično izboljšali učni načrt in učencem povrnili pozitiven odnos do šole in učenja, s tem pa tudi povečali splošno zadovoljstvo javnosti s slovenskim osnovnim šolstvom.

1.2 HIPOTEZE

1. Učenci na montessori osnovni šoli več učne snovi spoznavajo in preizkušajo z dotiki in drugimi čuti, ne le s poslušanjem učitelja, zato učno snov hitreje usvojijo in utrdijo.
2. Učenci se v javni osnovni šoli bolje naučijo določeno snov, saj jih učitelj opozarja na njihove napake.
3. Okolje (učilnica) je v montessori osnovni šoli povsem prilagojena učencem, na voljo imajo veliko različnih učnih pripomočkov, ki jih učenci raje uporabljajo zaradi svobodne izbire – učenje je prilagojeno njihovim željam, zanimanjem in trenutnim sposobnostim.

1.3 IZBOR IN PREDSTAVITEV RAZISKOVALNIH METOD

V prvem delu raziskovalne naloge bomo uporabili deskriptivno metodo, s katero bomo opisali učni načrt, okolje, vlogo učitelja, učne pripomočke v javni osnovni šoli ter jih s komparativno metodo primerjali z montessori osnovno šolo. Na kratko bomo predstavili začetnico pedagoškega pristopa Mario Montessori ter pedagogiko montessori. Z metodo opazovanja se bo avtorica raziskovalne naloge udeležila učne ure slovenščine v prvem razredu na svoji matični osnovni šoli ter s komparativno metodo primerjala podobno učno uro na montessori osnovni šoli, kot je prikazana na različnih spletnih virih. Na koncu bomo z deskriptivno metodo pokazali stanje pedagoškega pristopa montessori v slovenskih zasebnih šolah, podali naše mnenje o možnostih vpeljave dobre prakse iz montessori osnovne šole v slovensko javno šolstvo, ter potrdili oziroma ovrgli naše hipoteze.

2 MARIA MONTESSORI

Maria Montessori se je rodila enaintridesetega avgusta leta 1870 v Chiaravalleu, majhnem mestecu v vzhodni Italiji. Bila je edinka. Ko ji je bilo pet let, se je družina preselila v Rim, leto kasneje pa je začela hoditi v šolo. V prvih letih šolanja ni bila Maria prav nič drugačna od svojih vrstnikov. Vendar pa je imela že takrat močno stremljenje, ki jo je gnalo naprej. Imela je močan značaj, izrazit občutek za dolžnost in gospodovalno naravo. Že kmalu se je odločila, da ne želi postati učiteljica, ko odraste, k čemur so jo spodbujali starši in okolica. Njeno veliko stremljenje je bilo, da bi postala inženirka, kar v takratnih časih za žensko ni bilo sprejemljivo. (Pollard, 1997, str. 12)

Ko ji je bilo dvanajst let, pa ni bila več podobna vsem drugim otrokom. Začela jo je zanimati matematika, in to zanimanje je ohranila do konca svojega življenja. Njena izbrana poklicna pot je bila za dekle zelo nenavadna in tako je morala iti na srednjo šolo za dečke. Tedaj je še veljalo za nespodobno, če bi se otroci obeh spolov med odmori družili na dvorišču, tako so Mario in njene redke sošolke med odmori zapirali v sobo, da so jih obvarovali pred dečki. Kot v vseh šolah, je tudi tu študirati pomenilo učiti se dejstva na pamet in jih vsak dan »recitirati« učitelju. Njena izredna bistrost in zanimanje za znanost sta premagala ubijajočo dolgočasnost poučevanja. Z odliko je leta 1886, ko je imela šestnajst let, opravila zaključne izpite in se vpisala na tehniško fakulteto. (Pollard, 1997, str. 12)

Maria je deset let kasneje, ko je bila stara šestindvajset, postala prva ženska v Italiji, ki je prejela diplomu iz medicine. Istega letaje prvič odpotovala izven Italije. Izbrana je bila za govornico na feminističnem zborovanju v Berlinu, in sicer o vprašanju, zakaj naj bi bile ženske za enako delo plačane enako kakor moški. (Pollard, 1997, str. 18)

Mariina pot se je strmo vzpenjala. Kljub temu da jo je družba zavirala – kot prvi ženski zdravnici ji niso zaupali dela v medicini z odraslimi, saj bi bilo to nespodobno, zato so ji »zaupali« le duševno prizadete otroke v pozabljeni ustanovi. Duševno zaostale otroke so odpisali kot nekoristne, vsem so bili v nadlego in niso bili vredni nobenega truda ali skrbi. Montessorijeva pa je v njih videla veliko možnosti za izboljšanje njihovega življenja s preprostimi didaktičnimi pripomočki, ki jih je razvijala sama. (Pollard, 1997, str. 2)

Prav iz opazovanja teh otrok je Marija začela razvijati metodo, ko jo je kasneje poimenovala metoda Montessorijeve. Ta je nastala iz tega, kar so otroci počeli spontano zgolj z materiali,

ki jim jih je pripravljala. Maria je bila prepričana, da otroci sami najbolje vedo, kako se naj učijo. (Pollard, 1997, str. 29)

Namesto običajnih učnih pripomočkov, je razvila čutne pripomočke, s katerimi bi se otroci lahko naučili in opravljali prav take teste, kot zdravi otroci (*podobno kot današnji Nacionalni preizkus znanja*). Njena metoda poučevanja z matematičnimi in geometrijskimi oblikami, s pripomočki, ki so spodbujali uporabo vonja in tipa, torej s tipanjem grobih in nežnih površin, se je pri prizadetih otrocih izkazala tako uspešno, da si jo je želela preizkusiti tudi na zdravih otrocih. Njeni dosežki z duševno bolnimi otroki so presenetili tudi vodstvo, ki ji je začelo bolj zaupati. Tako je bilo povabilo, naj ustvari Hišo otrok v San Lorenzu, priložnost, ki jo je že dolgo čakala. V San Lorenzu je naročila učne pripomočke po vzoru tistih, ki jih je bila uporabila pri delu z duševno zaostalimi otroki. S preprostimi otroki iz delavskih družin so ji ponovno uspeli odlični rezultati in prišla je do pomembnih spoznanj in se naposled popolnoma posvetila poklicu, ki se mu je sprva tako upirala – pedagoškemu delu z otroki. (Pollard, 1997, str. 9)

Pedagoški pristopi Marie Montessori so kmalu postali svetovno znani, prava senzacija, tako da je kmalu imela predavanja po vsem svetu, veliko časa je preživela tudi v Indiji. Maria se je nameravala vrniti na Nizozemsko poleti leta 1940, vendar pa so deželo takrat že zasedli Nemci. Tako je Maria naslednjih šest let, do konca vojne, ostala v Indiji in predavala ter prirejala tečaje po vsej deželi. Po koncu vojne se je vrnila na Nizozemsko in nadaljevala z izpopolnjevanjem svoje metode montessori. Šestega maja 1952 se je v starosti enainosemdeset let nenadoma zgrudila in umrla. (Pollard, 1997, str. 56)

3 MONTESSORI PEDAGOGIKA

»Otroci so drugačni,« je pedagoginja Maria Montessori leta 1936 nasloвила svojo knjigo in v njej izrazila kritiko tedanjega šolskega dela, ki je obravnaval otroštvo samo kot predhodno fazo odraslosti, otroka pa kot nedokončano bitje. Maria Montessori v nasprotju s tem opisuje otroštvo kot lastno in pomembno obdobje v razvoju človeka, ki je popolnoma drugačno od sveta odraslih.

Njena pedagogika je usmerjena k otroku, njegovim potrebam po spontani aktivnosti, samo odločanju in neodvisnosti. Za znanost so pomembna tri dognanja:

- otroci potrebujejo starosti in razvoju primerna sredstva za popolno zaposlitev,
- za otrokov duševni razvoj so potrebne miselne izkušnje,
- otroci se morajo gibati.

Pedagoški koncept, ki ga je izdelala Montessorijeva, obsega celoten otrokov razvoj od spočetja do odrasle osebe. Otrok ni pasivno, receptivno bitje, ampak osebnost z veliko sposobnostjo lastne aktivnosti in koncentracije. (Montessori, 2009, str. 100, 101)

3.1 ZAČETEK MONTESSORI PEDAGOGIKE

Maria Montessori trdi, da okolje odraslega ni zelo primerno za otroka. Prej je to okolje, kjer se kopičijo ovire, zaradi katerih otrok razvija obrambne mehanizme, se trudi prilagoditi in se obenem deformira ali postane žrtev odraslih sugestij. Na osnovi otrokovih odzivov ob stiku z ovirami, je določila značilnosti, ki so potem postale temelj njene pedagogike. (Montessori, 2009, str. 101)

Začetnica pedagoškega principa montessori se je skupaj z nekaterimi naprednimi pedagogi v prvi polovici 20. stoletja borila za drugačno otroštvo, kjer naj bi bila humanost na prvem mestu. Več kot petdeset let je opisovala otroke ter njihovo vedenje. Na podlagi svojih spoznanj, je ustvarila svoj način učenja. Pedagogika montessori je usmerjena k otroku in njegovim potrebam. (Pečnik, 1998, str. 9)

Med svojim študijem je Maria postajala vedno bolj prepričana, da bi bilo učne metode, ki jih je bila uporabljala pri delu z duševno zaostalimi otroki, mogoče prirediti tudi za zdrave otroke. Sposobnost otrok za učenje je povezala z njihovim telesnim zdravjem in prehrano. Zagovarjala je stališče, da je napaka otroke siliti k učenju. Trdila je, da se otroci želijo učiti, če jim le ponudimo primerne pripomočke in izkušnje. Pripomočki, ki jih je razvila, in okolje, ki ga je ustvarila v prvi Hiši otrok, so otrokom omogočali postati neodvisni in razmišljujoči že v tako rosnih letih. (Pollard, 1997, str. 25)

3.2 CILJ VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

Največji cilj montessori vzgoje in izobraževanja je to, da je najprej treba odkriti pravega otroka, potem pa ga moramo osvoboditi. Nato sledi drugo poglavje, ki je posvečeno

otrokovemu razvoju do odraslega. Okolje pa je osnovnega pomena v tem in prihodnjem poglavju, meni avtorica. (Montessori, 2009, str. 102)

Montessorijeva je razvila tako vrtec kot tudi osnovno in srednjo šolo po principu montessori. V raziskovalni nalogi se bomo osredotočili na osnovno šolo montessori, predvsem prvo triado. Cilj v osnovni šoli montessori je ohranjati in negovati otrokovo radovednost ter vedoželjnost z možnostjo pridobivanja znanja in vrednot v otrokovem lastnem ritmu, tako da bomo otroku pomagali pri osebnem razvoju in pridobivanju delovnih navad s tem, da ga bomo spodbujali pri:

- kreptivi samozavesti in pozitivne samopodobe,
- vedno daljši sposobnosti koncentracije,
- urjenju v spretnosti (samo)organizacije,
- dobremu načrtovanju in uporabi časa,
- samostojnemu izbiranju nalog in vsebin, ki so mu v izziv,
- lastnemu reševanju problemov,
- vaji v samokontroli (fizični in verbalni),
- pozitivni interakciji z vrstniki in učenju timskega dela,
- prevzemanju odgovornosti,
- upoštevanju usmeritev, napotkov in navodil s strani odraslih,
- spoštljivemu odnosu do okolja,
- oblikovanju pozitivnega odnosa do domovine.

Ker pa montessori šola v slovenskem prostoru temelji na krščanstvu (saj je pedagoški princip montessori v Slovenijo uvedel Uršolinski red), veljata še ta dva cilja:

- seznaniti učence s krščansko vero, njeno tradicijo in njenimi vrednotami ter jih naučiti spoštovati drugače misleče,
- vključiti razsežnosti slovenske in evropske verske in kulturne tradicije v zavest lastne identitete. (Spletni vir 1)

3.3 OKOLJE

Za našo izobraževalno metodo je značilno, da v njej osrednjo vlogo igra okolje, pravi Maria Montessori. (Montessori, 2009, str. 110) Okolje je sredstvo, s katerim lahko vplivamo na otroka. Otrok sprejema stvari iz okolja in jih utelesi v sebi. (Pečnik, Henigman, 1998, str. 23)

Učilnice v Montessori šoli so čiste, svetle, z nizkimi okni ter kosi pohištva različnih oblik in z nizkimi omaricami, da lahko otroci sami dosežejo stvari, ki jih želijo, in jih tja tudi samostojno vrnejo. (Montessori, 2009, str. 110, 111)

Vsi materiali, ki so zloženi na policah, so lahko dostopni in pregledno urejeni po učnih vsebinah. Otrok se lahko sam znajde v prostoru, razdelitev delovnih pripomočkov po vsebinah pa ga navaja na pot znanosti in raziskovanja. (Fisgus, Kraft, 1994, v: Pečnik, 1997, str. 14)

4 METODA UČENJAV MONTESSORI OSNOVNI ŠOLI

Najpogostejše oblike dela v osnovni šoli montessori so:

- skupinske predstavitve (velike in ključne zgodbe),
- delo z materiali (individualno ali skupinsko),
- projektno delo (individualno ali skupinsko),
- mrežni pouk, kjer določena vsebina pokriva več ali vse predmete. (Spletni vir 2)

V šolah Marie Montessori je nič kolikokrat potrjen princip, da otrok posnema ravnanje z materialom, ki mu ga je podala učiteljica. Ob tem se tako poglobi, da se ne da motiti. Otrok vodi, ponavlja in izpopolnjuje svoje delo do popolnosti. Pri tem so upoštevane senzibilne faze, polarizacija pozornosti, ki je sestavljena iz faze priprave, faze resnega dela ter faze miru in počitka. (Pečnik, Pečnik J., 1998, str. 39)

4.1 POLARIZACIJA POZORNOSTI

Pojem je zapisan v zgodovini kot fenomen Montessorijine pedagogike in pomeni popolno osredotočanje na predmet, s katerim otrok rešuje nalogo. Predmet in nalogo si otrok izbere sam in vztraja, dokler naloge (pravilno) ne reši. Polno koncentracijo dosežemo v treh fazah:

1. FAZA PRIPRAVE: v tej fazi lahko opazujemo otroka, kako se odloča, s čim se bo ukvarjal. Skrbno si pripravi material, delovni prostor. Poišče si vse pripomočke in jih zloži na mizo ali tla (na preprogo). Če se je odločil za nov material, mu učitelj pomaga in ga seznanja z njim.

2. FAZA RESNEGA DELA: otrok in material se poistovetita. Otrok se tako poglobi v delo, da se ne da motiti. Otrok se umiri in izpopolnjuje svoje sposobnosti do popolnosti. Otrok se umiri, ko reši nalogo, ki si jo je izbral. Učitelj se lahko vključi v fazo samo s tem, da njegovo delo pohvali.
3. FAZA MIRU IN POČITKA: otrok se umiri – faza polarizacije pozornosti je končana. Otrok kaže umirjenost, zadovoljnost, postane zgovornejši, odkriva nenavadne notranje sposobnosti, ki spominjajo na visoko stopnjo zavesti. (Fisgus, Kraft, 1994, v: Pečnik, 1997, str. 12, 13)

4.2 MATERIALI IN PRIPOMOČKI ZA UČENJE V MOTESSORI ŠOLI

Za izdelavo materialov je Montessorijeva postavila dokaj ostre kriterije. Poleg tega da so primerni razvojni stopnji in se didaktično nadgrajujejo, morajo biti materiali razgibani in imeti nek pomen.

Učni pripomočki so izbrani tako, da omogočajo mnoga ponavljanja in širok spekter uporabe ter možnost kontrole napake. Vsak material je namenjen določenemu učnemu cilju in je tudi estetsko oblikovan, največkrat so uporabljeni naravni materiali, topli in prijetni na dotik (na primer les).

Znanstveno-razvojne materiale lahko razdelimo na:

- **Senzorični znanstveno-razvojni material**

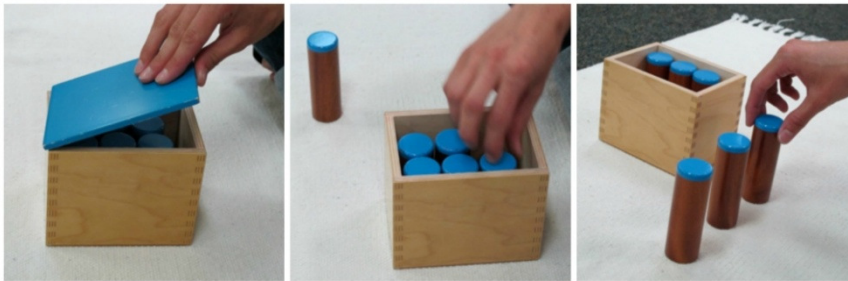
Spodbuja razvoj petih čutov; vsakemu čutu pripada podskupina materialov za: vid, sluh, tip, voh, okus.



Slika 2: senzorični znanstveno-razvojni material za okus



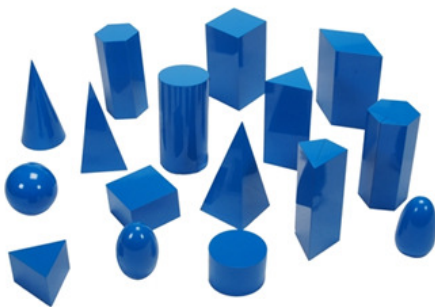
Slika 1: senzorični znanstveno-razvojni material za tip



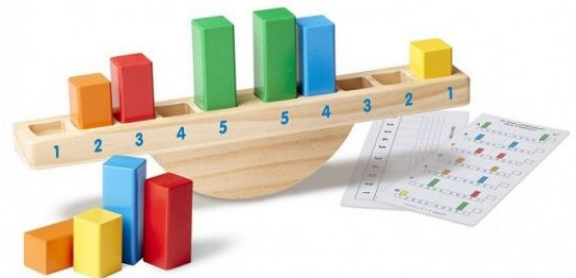
Slika 3: senzorični znanstveno-razvojni material za zvok

- **Znanstveno-senzorični material za matematično razumevanje**

Posebej so izdelani materiali za kakovost, količino in geometrijski material, kot so na primer: geometrijske ploščice, lesena geometrijska telesa, geometrične šablone, lesena tehtnica ...



Slika 4: geometrijska telesa



Slika 5: lesena tehtnica

- **Znanstveno-razvojni material za razvijanje govora, branja in pisanja**



Slika 6: premična abeceda

To so na primer: peščene črke, premična abeceda, tridelne karte ...

- **Material za družboslovne in naravoslovne vede**

Med materiale uvrščamo: realne figurice (na primer človeški organi, razvojni krog živali, rastlin ipd.), sestavljanke (sestavljanka cveta, živali), zemljevidi posameznih celin in sveta ter zemljevid z zastavami, peščeni globus, reliefni modeli za spoznavanje reliefnih značilnosti zemlje in vode (otok, polotok, jezero, reka ipd.), uporabni pripomočki za učenje (na primer lonček s povečevalnim steklom) ... (Pečnik, 1998, str. 15, 16)



Slika 7: lonček za opazovanje žuželk

V učilnici je samo po en primerek vsakega materiala. Če učenec uporablja nek material, bo moral drug učenec, ki bi si tudi želel delati s tem materialom, počakati ali pa si medtem izbrati drugega.

4.3 VLOGA UČITELJA V MONTESSORI ŠOLI

Kdor dela v vzgoji in izobraževanju, si ne sme domišljati, da se na službo lahko pripravi le s študijem, torej z izobrazbo.

Želimo poudariti, da se moramo za nalogo vzgoje in izobraževanja pripraviti od znotraj, sami v sebi.

Učitelj naj rajši začne tako, da poišče lastne napake in nagnjenja, ki niso dobra, pravi Maria Montessori. (Montessori, 2009, str. 103, 104)

Učitelj v montessori šoli dejansko zelo malo uči. Središče delovanja je otrok, ki se uči sam, si sam svobodno izbira delo in se svobodno giblje. Učitelj pomaga, vendar učenca nikoli med delom ne prekinja in popravlja napak. Usmerja in preprečuje le neprimerno ravnanje z materiali. (Montessori, 2009, str. 110)

5 METODE UČENJA V JAVNI OSNOVNI ŠOLI

V javni osnovni šoli je več metod dela, kot so na primer:

a) frontalna metoda

Učitelj predava, učenci zapisujejo in poslušajo; govorijo le, če učitelj dovoli.

b) Individualna oblika dela

Učenec se osredotoči na problem, nalogo. Ugotavlja in zapisuje lastne ideje, postavlja in oblikuje vprašanja z osebnega zornega kota.

c) Metoda viharjenja možganov/burjenja duha (ang. »brainstorming«)

Učitelj na začetku pojasni pravila: cilj je zbrati čim več idej, čeprav so nenavadne. Ideje si zapiše vsak učenec na svoj papir, nato jih zapišejo/nalepijo na tablo. Povratna vprašanja, kritike in izjave drugih niso dopustni.

d) Metoda dela s slikami, zemljevidi in fotografijami

Ta metoda zagotavlja večjo preglednost vsebin in je s tem tudi dodatna pomoč pri aktivnem pogovoru. Pri tej metodi učitelj in dijaki uporabljajo različno slikovno gradivo, zemljevide in načrte.

e) Delo v dvojicah in delo v skupinah

Pare oziroma skupine sestavlja učitelj naključno, ker je pri novih skupinah v začetni fazi značilna izrazita potreba po stikih in spoznavanju drug drugega. Naključne skupine imajo to prednost, da izničijo že pridobljene vzorce dela v paru ali v skupini. Napoved teme oziroma vsebinske delovne naloge pred oblikovanjem skupine ima določene prednosti. Če se najprej napove oblikovanje, se pozornost učencev usmeri na to. Ko sestavi skupine, učitelj razdeli delo. (Spletni vir 3)

5.1 UČNA PRIPRAVA

Učiteljeva pisna učna priprava je nekakšen scenarij, po katerem poteka šolsko delo. Za učitelja začetnika so potrebne podrobne učne priprave, saj brez njih skoraj ne more stopiti pred učence v razredu. Učitelj z več delovnimi izkušnjami, ki učno snov dobro obvladuje, lahko piše krajše učne priprave, ki so mu spominska opora pri organiziranju pouka.

Današnji učitelj pripravlja vprašanja za učence, posebno vprašanja višje miselne ravni, ki si jih je težko sproti izmišljati, odgovorov učencev pa navadno ne predvideva. Če si učitelj

odgovor zamisli vnaprej, namreč preveč teži za tem, da bi tak odgovor izvlekel iz učencev in zato slabo sprejema in razvija njihove ideje. (Spletni vir 4)

5.2 MATERIALI IN PRIPOMOČKI ZA UČENJE V JAVNI OSNOVNI ŠOLI

V javni osnovni šoli so materiali in pripomočki za učenje zelo drugačni, kot v montessori šolah. V javnih osnovnih šolah si učenci pri učenju in razumevanju snovi pomagajo z učbeniki in delovnimi zvezki, berili, zemljevidi in atlasih, učitelj pa za delo uporablja slikovni material in modele (na primer geometrijska telesa, papirnate/lesene modele, globus ...).

5.3 VLOGA UČITEJA V JAVNI OSNOVNI ŠOLI

Učitelj v javni osnovni šoli mora biti s svojimi lastnostmi, komunikacijo, odnosom in ravnanji učencem za zgled. Poleg učiteljevih osebnostnih lastnosti so za vzgojno delo pomembne različne metode. Vsak učitelj mora najti svojo metodo, ki je osebna, pristno doživeta in izvira iz njegove notranjosti. Najpogostejše metode so: postavljanje pravil in meja, nagrajevanje, pohvale, kaznovanje ter preventivno delo. (Spletni vir 5)

6 POUK MATEMATIKE IN SLOVENŠČINE V PRVI TRIADI (1.–3. RAZRED)

6.1 MATEMATIKA V MONTESSORI ŠOLI

Matematika je bila prva intelektualna ljubezen Marie Montessori. Kot mladostnica je študirala matematiko na fantovski tehnični šoli, kot pripravo za študij inženirstva. Da bi svojim otrokom v Hiši otrok olajšala učenje matematike in številskih konceptov, je razvila sistem natančne, logično razporejene opreme, ki se uporablja v predšolski vzgoji in v montessori osnovni šoli na področju matematike. (Spletni vir 6)

Maria Montessori človeški um imenuje matematični um. S tem želi povedati, da matematika ni zahteven, izredni fenomen, do katerega bi imeli dostop samo redki, posebej nadarjeni, ampak da je matematika nekaj, kar spada k človeku, je univerzalna lastnost človeka. (Spletni vir 7)

6.1.1 PRIPOMOČKI ZA POUK MATEMATIKE V MONTESSORI ŠOLI

Za učenje matematike otroci v montessori šoli uporabljajo znanstveno-senzorični material za matematično razumevanje. (Pečnik, 1998, str. 15)

Materiali, ki jih uporabljajo v montessori šoli za učenje matematike so na primer: številke iz brusnega papirja, številčne kartice, številke s ponazorili, številčne enote, kocke (matematična banka), geometrijske paličice, deli celote, številčne verige ...



Slika 8: matematični material na policah za matematiko

V prvem in v drugem razredu imajo vsestransko uporabnost barvni biseri v nizih od 1 do 10, komplet zlatih biserov in številke karte. Komplet pripomore pri: nastavljanju številske vrste, pri velikostnih odnosih med števili, pri mestnih vrednostih, pri seštevanju in odštevanju, dopolnjevanju do 100. Z barvnimi biseri učenec sestavlja (rešuje) račune seštevanja z dvema ali več seštevanci in prikaže njihovo vsoto. Prikazan račun zapiše, zloži bisere v škatlo in nastavi naslednji račun. (Pečnik, Bobič, 1998, str. 43)

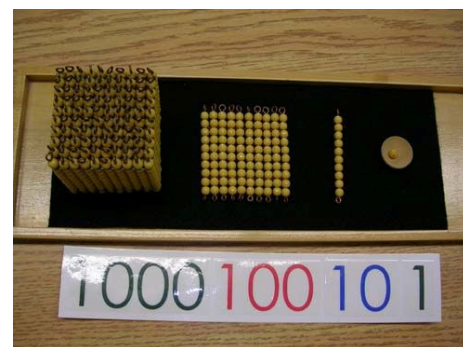
Zlati biseri pa so odlično sredstvo za pridobivanje in utrjevanje znanja o desetiških enotah. Otroci jih lahko sami sestavljajo, štejejo in poimenujejo. Novo število berejo in zapišejo. Delo lahko poteka v dvojicah ali manjši skupini. (Pečnik, Bobič, 1998, str. 44)



Slika 9: številke iz brusnega papirja



Slika 10: barvni biseri



Slika 11: zlati biseri

6.1.2 CILJI POUKA MATEMATIKE V MONTESSORI ŠOLI

Pri pouku matematike je cilj, da bi učenci razvili:

- matematično mišljenje: abstraktno-logično mišljenje in geometrijske predstave,
- oblikovanje matematičnih pojmov, strukture, veščine in procese ter povezovanje znanja znotraj matematike in tudi širše,
- uporabo različnih matematičnih postopkov in tehnologij,
- spoznavanje uporabnosti matematike v vsakdanjem življenju,
- spoznavanje matematike kot procesa ter učenje kreativnosti, ustvarjalnosti in natančnosti,
- razvijanje zaupanja v lastne (matematične) sposobnosti, odgovornost in pozitivnega odnosa do dela in matematike,
- spoznavanje pomena matematike kot univerzalnega jezika,
- sprejemanje in doživljanje matematike kot kulturne vrednote. (Spletni vir 8)

6.2 MATEMATIKA V JAVNI OSNOVNI ŠOLI

V javnih osnovnih je matematika prisotna vseh devet let. Otroci se v tem času naučijo to, kar je napisano v učnem načrtu.

V prvem razredu se učenci učijo števila do 20 in k temu dodajo seštevanje in odštevanje, v drugem števila do 100, v tretjem razredu pa se naučijo še množenja, deljenja in poštevanka.

6.2.1 PRIPOMOČKI ZA POUK MATEMATIKE V JAVNI OSNOVNI ŠOLI

V javnih osnovnih šolah si otroci pri pouku matematike večinoma pomagajo z učbeniki in delovnimi zvezki. Svoje znanje utrjujejo z raznimi delovnimi listi. Prav tako si pri učenju računanja pomagajo z lesnim računalom in različnimi pripomočki ter s pomočjo gibanja, na primer prstno telovadbo.

Na Osnovni šoli Frana Kranjca uporabljajo delovne zvezke za matematiko v prvi triadi osnovne šole:

- LILI IN BINE 1, delovni zvezek za matematiko v 1. razredu osnovne šole,
- LILI IN BINE 2, delovni zvezek za matematiko v 2. razredu osnovne šole,
- LILI IN BINE 3, delovni zvezek za matematiko v 3. razredu osnovne šole. (Spletni vir 9)

Delovni zvezki se dopolnjujejo s spletnim portalom DEŽELA LILIBI.

V Sloveniji se uporabljajo tudi drugi učbeniki ter pristopi k učenju matematike, večinoma pa učitelj poučuje frontalno.

6.3 SLOVENŠČINA

6.3.1 SLOVENŠČINA V MONTESSORI ŠOLI

Ko otrok že dovolj dolgo vadi in obvlada igranje z glasovi, obenem pa vstopi v občutljivo obdobje, ko je zelo dojemljiv za odkrivanje in tipanje, je prišel čas, da mu predstavimo simbole, s katerimi zapisujemo izgovorjene glasove: črke. (Place, 2011, str. 144)

6.3.1 PRIPOMOČKI ZA UČENJE SLOVENŠČINE V MONTESSORI ŠOLI

Za slovenščino v montessori osnovnih šolah otroci prav tako uporabljajo različne materiale, kot so na primer: peščene črke, premična abeceda, komplet lesenih didaktičnih pripomočkov za učenje branja in pisanja ...



Slika 12: leseni didaktični pripomočki za učenje branja in pisanja



Slika 13: peščene črke



Slika 14: premična abeceda

Peščene črke so eden izmed osnovnih montessori materialov. S pomočjo peščenih črk se otrokom predstavijo simboli za določene glasove. Maria Montessori je oblikovala tablice s pisanimi črkami. (Spletni vir 10)

Ugotovila je namreč, da se majhni otroci učijo z dotikanjem, poslušanjem in opazovanjem. (Place, 2011, str. 144)

S tipanjem peščenih črk, poslušanjem njene glasovne ustreznice in njenim opazovanjem se bo otrok naučil, kateri glas je povezan z obliko določene črke. (Place, 2011, str. 145)

Premične črke so namenjene spajanju črk v besede. Otrok je pripravljen na to dejanje, ko pozna vse glasove, njihovo mesto v besedah in simbole za določen glas. (Spletni vir 11)

6.3.2 CILJI POUKA SLOVENŠČINE V MONTESSORI ŠOLI

Pri pouku slovenščine v osnovni šoli montessori je cilj, da bi učenci:

- razvili zmožnost učinkovitega sporazumevanja (praktično in ustvarjalno) v slovenščini (poslušanje, govorjenje, pisanje, branje).
- Pridobili znanje in praktično obvladali osnove jezika (slovnična pravila, uporaba knjižnega jezika).
- Pridobili sposobnost uporabe neumetnostnih besedil.
- Pridobili pozitiven odnos do umetnostnih/književnih besedil ter s tem zaznavanje kulturnih, etičnih, duhovnih in drugih razsežnosti, ki jih premore besedna umetnost.
- Ob prebiranju različnih besedil razvijali sposobnost vživljanja, vrednotenja in možnosti intelektualnega izziva. (Spletni vir 12)

6.4 SLOVENŠČINA V JAVNI OSNOVNI ŠOLI

Po svoji izkušnji obiskovanja osnovne šole vem, da se v javnih osnovnih šolah otroci najprej učijo velike tiskane črke. Ko se te dobro naučijo, sledi učenje malih tiskanih črk. Nazadnje pa se učenci naučijo pisati pisane črke, ki jih od teh treh pisav v prihodnjih razredih najbolj uporabljajo. Po hospitaciji se mi zdi boljše, da učenci spoznavajo črke skozi pesmico in ne zgolj kot simbol za glas, saj vse besede z istimi črkami ne vsebujejo istih glasov.

6.4.1 PRIPOMOČKI ZA UČENJE SLOVENŠČINE V JAVNI OSNOVNI ŠOLI

V javni osnovni šoli pa si učenci pomagajo z različnimi učbeniki, delovnimi zvezki in berili. Črke spoznajo tako, da najprej rišejo oblike in vzorce, ki so podobne črkam, ki se jih bodo učili. Prave izgovarjave pa se lahko naučijo tudi iz kratkih pesmic, ki se navezujejo na črko, ki jo poznajo.

Učbeniki oziroma delovni zvezki, ki jih uporabljajo učiteljice na osnovni šoli avtorice raziskovalne naloge:

- LILI IN BINE 1, Učbenik za slovenščino v 1. razredu,
- LILI IN BINE 1, Samostojni delovni zvezek za slovenščino v 1. razredu,
- LILI IN BINE 2, Učbenik za slovenščino v 2. razredu,
- LILI IN BINE 2, Samostojni delovni zvezek za slovenščino v 2. razredu ,
- LILI IN BINE 3, Berilo za slovenščino – književnost v 3. razredu,
- LILI IN BINE 2, Samostojni delovni zvezek za slovenščino v 3. razredu ,
- LILI IN BINE 3, Učbenik za slovenščino v 3. razredu. (Spletni vir 13)

6.5 PRIMERJAVA UČENJA IN SPOZNAVANJA ČRK V OSNOVNI ŠOLI

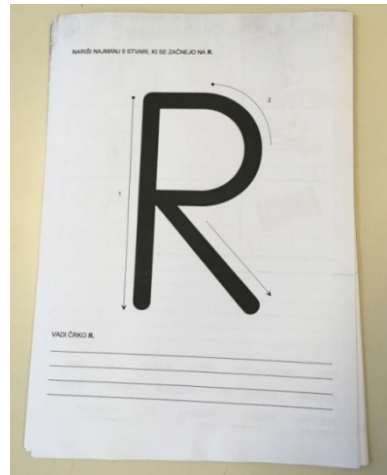
6.5.1 SPOZNAVANJE IN UČENJE ČRK V JAVNI OSNOVNI ŠOLI

Avtorica raziskovalne naloge sem 5. 2. 2018 opazovala učenje črke R v prvem razredu Osnovne šole Frana Kranjca Celje. Tako sem spoznala, kako se otroci v javni osnovni šoli dandanes spoznajo s črkami.

Najprej je učiteljica otrokom govorila stavke, v katerih so bile besede, ki se začnejo ali vsebujejo črko, ki so se je učili (npr. riba, Rok ...). Pri tem je to črko v stavkih poudarila (npr. Jaz se vozim z motorrrrrjem). Otroci so za učiteljico stavke večkrat ponovili.

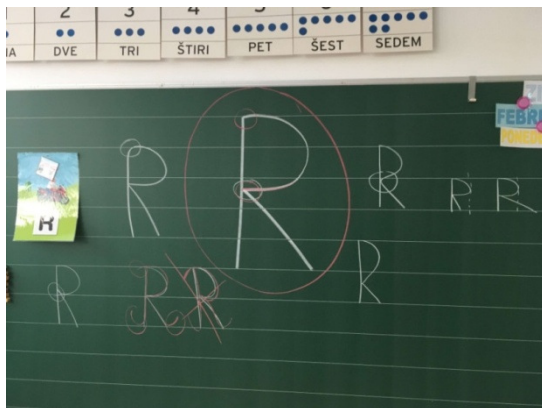


Slika 15: stavek, katerega učiteljica govori učencem



Slika 16: delovni listi za vajo črke R

Učiteljica je nato napisala črko na tablo, prav tako pa razložila in pokazala pravilen zapis. Otroci so za njo ponovili in najprej črko zapisali s kredo na posebno podlago.



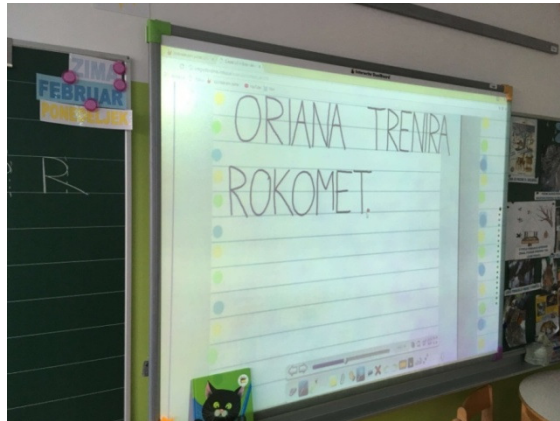
Slika 17: primerjava nepravilno in pravilno napisane črke R



Slika 18: podlaga na katero učenci vadijo črke

Medtem ko so otroci pisali na posebno podlago (podobna majhni tablici), je učiteljica hodila po razredu in dajala pohvale ali kritike posameznim otrokom.

Nato je učiteljica učence vprašala, če so pripravljeni, da črko napišejo v zvezek. Ko so večina pritrdili, jim je učiteljica podala naslednjo nalogo. Učenci si so morali izbrati pet najljubših barvic in z njimi napisati celo vrstico naučene črke. Takrat je učiteljica spet hodila po razredu in opozarja na napake ali pa pohvalila lepo in pravilno napisane črke. Za domačo nalogo pa jim je učiteljica povedala, da morajo napisati pet stavkov, v katerih so besede, ki se začnejo ali vsebujejo črko, ki so se jo učili.



Slika 19: stavek, ki so ga učenci napisali skupaj z učiteljico

6.5.2 SPOZNAVANJE IN UČENJE ČRK V MONTESSORI OSNOVNI ŠOLI

Otroci se s črkami spoznajo že v vrtcu, ko v pesek najprej s prstom rišejo like, nato po spoznavanju peščenih črk v pesek pišejo tudi črke. Za razliko od javne osnovne šole otroci naprej začnejo pisati pisane črke. V šoli pa otroci pri učenju črk uporabljajo materiale, kot so premična abeceda in peščene črke, zapis črke v zvezek je zadnji korak pri učenju črk v šoli montessori. (Montessori, 2009, str. 132)



Slika 20: otrok, ki v pesek piše črke

7 UČNI NAČRT

7.1 UČNI NAČRT V MONTESSORI ŠOLI

Pri poučevanju po metodi montessori je iztočnica za snov, ki jo učitelj predstavi posamezniku ali skupini učencev, učenčevu zanimanje in njegovo predznanje. Ker so otroci na različnih stopnjah znanja in zanimanja, je nemogoče pripraviti učni načrt, ki bi lahko bil splošen za vse učence. Zato v učnem načrtu Montessori izhajajo iz ciljev, ki so po sklopih razdeljeni na smiselne operativne cilje, te pa so podprli z vsebinami. Posamezni sklopi in vsebine niso časovno omejeni, saj se čas prilagaja učenčevim potrebam. Učitelj skupaj z učencem načrtuje, kaj se bo učenec v tednu samostojno učil, učenec pa vodi svoj dnevnik. (Spletni vir 14)

7.2 UČNI NAČRT V JAVNI OSNOVNI ŠOLI

Cilji in vsebine predmetov oziroma predmetnih področij, predlagane vsebine, didaktična priporočila ter standardi znanja so opredeljeni v učnih načrtih posameznih obveznih, izbirnih in neobveznih izbirnih predmetov. (Spletni vir 15)

V osnovnih šolah učni načrt pripravlja Predmetna komisija za posodabljanje učnega načrta. (Spletni vir 16)

8 RAZLIKA MED JAVNO OSNOVNO ŠOLO IN MONTESSORI ŠOLO

Ena od najbolj vidnih razlik med montessori osnovno šolo in javno osnovno šolo je to, da si v montessori šoli otrok nalogo oziroma snov za obravnavo izbere sam, v javni osnovni šoli jo »predpiše« (in podaja) učitelj. Prav tako v montessori šoli nimajo ocen in predpisanih domačih nalog ter učbenikov in delovnih zvezkov, vse to nadomešča učenčev dnevnik učenja in delo v šoli. V javni osnovni šoli učitelj pokaže samo zanimanje za izdelek, ga registrira, vendar ga ne občuti tako, kot ga učitelji v montessori šoli. Ti dajejo otroku oporo, pohvalo, ki je izražena s pogledom, nasmehom. Učenec v javni osnovni šoli pri ocenjevanju in v času pohvale ne doživlja te faze kot umirjene. (Pečnik, Pečnik J., 1998, str. 39)

Za lažjo primerjavo bom razlike med montessori in javno osnovno šolo prikazala v obliki tabele:

	Montessori osnovne šole	Javne osnovne šole
Uporaba učbenikov in delovnih zvezkov		✓
Uporaba materialov in pripomočkov	✓	✓
Prilagojen učni načrt	✓	
Predpisan učni načrt		✓
Učitelj predpiše domačo nalogo		✓
Učenec si domačo nalogo izbere sam	✓	
Učitelj uči ter opozarja na napake		✓
Učitelj ne uči, učenci se učijo sami. Opozarja v primeru nepravilno uporabljenega pripomočka	✓	

8.1 KAJ BI LAHKO IZ MONTESSORI ŠOLE UPORABILI V JAVNI OSNOVNI ŠOLI

Pri raziskovanju in spoznavanju montessori pedagogike, sem avtorica raziskovalne naloge pridobila nova spoznanja in mnenja o pedagoških pristopih alternativnega šolstva, ki bi jih brez večjih težav lahko uporabili pri pouku v javni osnovni šoli in s tem izboljšali kvaliteto dojemanja učne snovi in razbremenitev učencev.

V montessori šoli sta pristop in metoda učenja čisto drugačna v primerjavi z javno osnovno šolo. Vsak učenec v montessori šoli ima sebi prilagojen učni načrt, kar pomeni, da se snov začne učiti, ko je nanjo pripravljen, oziroma, ko ga ta snov zanima.

Največjo spremembo, ki bi jo morala javna osnovna šola uvesti je, da bi moral vsak učenec imeti prilagojen učni načrt. Tako bi se učenec lažje naučil ter bolje razumel snov.

Prav tako bi lahko v javne osnovne šole vključili tudi delo z različnimi materiali, ki jih uporabljajo v montessori šolah. Z njihovo pomočjo bi učenci lažje in hitreje razumeli snov, saj bi za učenje uporabljali vsa svoja čutila.

Če bi javne osnovne šole sprejele vsaj eno od teh sprememb, bi po mnenju avtorice raziskovalne naloge učenci bili bolj uspešni in bi se raje učili.

8.2 MONTESSORI ŠOLE V SLOVENIJI

Montessori inštitut izvaja program Zasebne osnovne šole Montessori po posebnih pedagoških načelih in je začel delovati v šolskem letu 2010/2011 v najetih prostorih, v februarju 2018 pa so odprli vrata prvi samostojni zasebni montessori šoli. (Spletni vir 16)

Od šolskega leta 2015/2016 Osnovna šola Montessori deluje tudi v Mariboru kot organizacijska enota Vzgojno-izobraževalnega zavoda Antona Martina Slomška. (Spletni vir 17)

9 SKLEP

9.1 POTRDITEV OZIROMA OVRŽBA HIPOTEZ

H₁ Učenci na montessori osnovni šoli več učne snovi spoznavajo in preizkušajo z dotiki in drugimi čuti, ne le s poslušanjem učitelja, zato učno snov hitreje usvojijo in utrdijo.

To hipotezo lahko potrdimo, saj smo z raziskovanjem spoznali, da učenci lažje in hitreje dojamejo snov, ki se jo učijo, kadar uporabljajo različna čutila, vključujoč tip in voh, ne le (kot v javni osnovni šoli) sluh in vid. V javni osnovni šoli so poskusi in aktivna vpletenost učencev zelo majhen delež pouka, medtem ko je samostojno ali delo v skupinah stalnica montessori šol. Učitelj v montessori šoli ne nastopa kot predavatelj, temveč le opazovalec in usmerjevalec. Tako resnično pride do izraza največkrat citiran stavek montessori pedagogike: »Pomagaj mi, da naredim sam,« tako tudi učenec montessori šole spozna in usvaja snov pretežno sam z učiteljevo podporo.

H₂ Učenci se v javni osnovni šoli se bolje naučijo določeno snov, saj jih učitelj opozarja na njihove napake.

Te hipoteze ne moremo potrditi, saj smo spoznali, da bi glavna vloga učitelja morala biti to, da zgolj pomaga in usmerja, vendar ne prekinja in popravlja napak. Središče je otrok, ki se bi moral učiti sam, ter si svobodno izbirati delo in se svobodno gibati. Veliko materialov

oziroma pripomočkov montessori pedagogike je zasnovanih tako, da otroku nudijo možnost kontrole napake (na primer, če sešteva z zlatimi biseri, lahko prešteje bisere in tako preveri rezultat).

H₃ Okolje (učilnica) je v montessori osnovni šoli povsem prilagojena učencem, na voljo imajo veliko različnih učnih pripomočkov, ki jih učenci raje uporabljajo zaradi svobodne izbire – učenje je prilagojeno njihovim željam, zanimanjem in trenutnim sposobnostim.

To hipotezo lahko prav tako potrdimo, saj smo spoznali, da ima vsak otrok v montessori šoli svoj prostor (lahko je to tudi naslonjač ali preproga na tleh), ki si ga samostojno izbere, medtem ko ima v javni šoli mizo s sedežem, ki mu ga izbere učitelj. Prav tako si otrok lahko poljubno izbere material, s katerim se bo ukvarjal in se z njim ukvarja toliko časa, kolikor želi. Navadno je ta čas tolikšen, da usvoji določeno novo znanje. V javni osnovni šoli so učiteljevi pripomočki, da jih ohrani cele, navadno skrbno zaprti v omarah in dosegljivi učencem le z njegovim dovoljenjem – takrat, ko jih morda zanimanje za določeno stvar že mine.

9. 2 ZAKLJUČEK

Ko sem izvedela, da poleg javnih osnovnih šol obstajajo tudi druge šole, kot je zasebna montessori osnovna šola, me je zanimalo, kako velika razlika je med učnimi metodami in pristopi med javno in montessori šolo. Pri raziskovanju sem se osredotočila na primerjavo poučevanja slovenščine in matematike v prvi triadi.

Najprej sem z raznimi knjigami raziskala življenje Marie Montessori, začetnice montessori pedagogike. Prav tako pa sem se poučila o montessori pedagogiki in o njenih začetkih ter rastoči priljubljenosti po svetu. Nato sem si z raznimi internetnimi viri in knjigami pomagala pri spoznavanju učnega načrta obeh šol, ter o splošnih ciljih slovenščine in matematike. Prav tako sem raziskala in se podučila o učiteljevih pedagoških pristopih, metodah učenja in o uporabi različnih pripomočkov in materialov za pomoč pri učenju v obeh šolah.

5. 2. 2018 sem obiskala pouk v prvem razredu Osnovne šole Frana Kranjca. Opazovala sem, kako so otroci spoznali črko R. S pomočjo te izkušnje sem si v nadaljevanju lahko pomagala pri primerjavi učenja in spoznavanja črk v javni in montessori šoli. Primerjala sem še splošne razlike med metodami učenja javne in montessori osnovne šole.

Z vso raziskavo, ki sem jo naredila, sem izpostavila svoja mnenja o tem, katere elemente montessori šole bi lahko vpeljali in uporabljali tudi v javnih osnovnih šolah z namenom

izboljšati odnos učencev do učenja in usvajanja snovi. Na koncu sem na internetu pobrskala še o montessori šolah na slovenskem, koliko jih je in kdaj so jih ustanovili.

Ob izdelavi te raziskovalne naloge sem se naučila veliko zanimivega in upam, da bom to znanje lahko uporabila tudi v prihodnosti.

10 LITERATURA

10.1 Knjižni viri

- Montessori M. (2009): *Skrivnost otroštva: Knjiga za starše in učitelje*. Ljubljana: Uršulinski zavod za vzgojo, izobraževanje in kulturo.
- Pečnik M., Klobučar M., Henigman I., Bobič A., Žinko V., Lavčar M. Idr. (1998): *Naša šola v luči pedagogike Marie Montessori*. Šmarjeta: Osnovna šola Šmarjeta.
- Pollard M.(1997): *Maria Montessori: Italijanska zdravnica, ki je preobrazila sistem izobraževanja po vsem svetu*. Celje: Mohorjeva družba.
- Place M. (2011): *100 dejavnosti za učenje branja in pisanja po metodi Montessori*. Ljubljana: Mladinska knjiga.

10.2 Spletni viri

- Spletni vir 1
http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/os/devetletka/program_drugo/Montessori.pdf, pridobljeno 9. 2. 2018
- Spletni vir 2
http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/os/devetletka/program_drugo/Montessori.pdf, pridobljeno 9. 2. 2018
- Spletni vir 3
http://www.cpi.si/files/cpi/userfiles/trajnostnirazvoj/ucne_oblike_in_ucne_metode.pdf, pridobljeno 10. 2. 2018
- Spletni vir 4
https://www.zrss.si/projektiess/skladisce/outj3/MODELIRANJE/MODELIRANJE%2014-15/USP_MODELIRANJA/15-04-

[22_USP_Mod_OSTmovo/Gradivo_sola/ucna%20priprava_1.pdf](#), pridobljeno 10. 2. 2018

- Spletni vir 5
<http://pefprints.pef.uni-lj.si/id/eprint/2179>, pridobljeno 14. 2. 2018
- Spletni vir 6
<http://beemontessori.si/slide/matematika/>, pridobljeno 14. 2. 2018
- Spletni vir 7
http://ursulinke.rkc.si/wp-content/uploads/2016/01/ho_25.pdf, pridobljeno 15. 2. 2018
- Spletni vir 8
http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/os/devetletka/program_drugo/Montessori.pdf, pridobljeno 16. 2. 2018
- Spletni vir 9
<https://www.knjigarna.com/catalogsearch/result/?q=lili+in+bine+2&cat>, pridobljeno 16. 2. 2018
- Spletni vir 10
<http://montessorignezdo.si/pescene-crke/>, pridobljeno 16. 2. 2018
- Spletni vir 11
<http://montessorignezdo.si/tag/premicne-crke/>, pridobljeno 20. 2. 2018
- Spletni vir 12
http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/os/devetletka/program_drugo/Montessori.pdf, pridobljeno 21. 2. 2018
- Spletni vir 13
<http://www.emka.si/rezultati-iskanja?iskanje=lili+in+bine>, pridobljeno 22. 2. 2018
- Spletni vir 14
http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/os/devetletka/program_drugo/Montessori.pdf, pridobljeno 22. 2. 2018
- Spletni vir 15
<https://www.zrss.si/ucilna-zidana/programi-in-ucni-naerti/osnovnosolsko-izobrazevanjeprogram-osnovna-sola>, pridobljeno 24. 2. 2018
- Spletni vir 16
<http://www.montessori-institut.si/osnovnasolaAktualno.php>, pridobljeno 24. 2. 2018

- Spletni vir 17
http://www.mizs.gov.si/si/delovna_podrocja/direktorat_za_predsolsko_vzgojo_in_osnovno_solstvo/osnovno_solstvo/osnovna_sola/zasebne_osnovne_sole/, pridobljeno 24. 2. 2018